

Naročnina \$2.00 na leto. Izhaja dva krat na teden.

CLEVELANDSKA AMERIKA

NEODVIŠEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI.

CLEVELANDSKA AMERIKA
Excellent advertising medium.

ST. 95. — NO. 95.

CLEVELAND, OHIO PETEK, 27. NOVEMBRA 1914.

LETO VII. VOL VII.

Mestne novice.

Sodnik Clarke od zvezneba sodišča je zapovedal železnici, da mora takoj dati delo 1000 ljudem.

PREPIR MED LISTI.

—Sodnik Clarke od zvezneba sodnije Zjed. držav v Clevelandu je v tork popoldne zapovedal Wheeling in Lake Erie železnici, da mora nemudoma nastaviti na delo 1000 delavcev v Brewster in Ironton. Kakor znan, je ta železnica v finančnih zadregah ter se nahaja v rokah receiverja. Sodniku Clarkeju je prišlo na uho, da železnica nalašče zadržuje dela, da spravi toliko več dobička v svoj žep, nakar je pregledal sodnik Clark ves položaj ter pronašel, da železnica samo raditega hrani in varčuje, da dobi delničarji večje procente od dobička. Takoj zatem je zapovedal Clark, da je delavski blagor več vreden kot kompanijski procenti, in železnica mora nemudoma nastaviti en tisoč delavcev v svojih tovarnah v Ironton in Brewster. Železnica se je pokorila temu poveljju in delavci pričnejo z delom v petek. Delavci so bili tri mesece brez dela.

—Župan Baker se je izjavil, da je skrajni čas, da se prepri, ki se je vnel med časopisoma "Plain Dealer" in "Leader" konča, ker je sramota za Cleveland, da časopisi, ki se bore proti roparjem in pobijalcem, sami dajejo slabe vzgled občinstvu. Župan Baker je dejal, da bo šel sam na veliko poroto in tam povedal vse, kar ve iz teh bojev. Serf Smith je naznanil, da bo odvil distributorjem časopisov vse orožje. Načelnik policije se je izjavil, da nikakor ne bo trpel več cestnih bojev in preganjanj pred raznašalci obeh listov. V ponedeljek so bili trije uslužbenci "Leaderja" pripeljani na kriminalni oddelek mestne sodnice, ker je bila naperjena proti njim obtožba umora drugega razreda. Koroner Byrne, ki je preiskal mrtvo truplo umorjenega Gibbonsa, se je izjavil, da je Gibbons umrl nasilne smrti. Obravnava se vrši 9. decembra.

—Sreda je določena Clevelandčanom, da darujejo po svoji moči za clevelandške siromake. Pobiralo se bo v boxah cestne železnice. Vodstvo cestne železnice bo preračunalo vse dohodke železnice v nedeljo, ponedeljek in tork in povprečno svota teh dohodkov za en dan, naredi mero dohodkov za sredo. Kar pride v nabiralnike na cestni železnici preko te svote, dobijo reveži. Trdijo, da se bo naprlo do \$50.000.

—Zadnjič smo poročali o nekem spopadu rojakov v Collinwoodu. Medtem smo omenili, da je napadalec Singer zaprt. Resnici na ljubo se mora reči, da se dotični napadalec ne piše Singer, pač pa Senor.

—V ponedeljek zvečer ob 9. uri je šel rojak Frank Spendal proti saloonu Klemenčiča v Collinwoodu po pivo. Ne ve se pa, kako da je zašel na železniški tir, kjer ga je povozil vlak, da je bil takoj mrtev. Ranjki je bil oženjen ter doma iz Podkrižja. Rokaji, varuj se, nesreča nikdar ne počiva.

—Rojaku Fr. Sternisha iz Collinwoodu so v ponedeljek v Lakeside bolnišnici odrezali nogu radi neke zastarane bolezni.

—Dr. Svobodomiseln Slovence, št. 2. SDZ priredi v nedeljo zvečer ob 7. uri v Birkovi dvorani prijetno domačo veselico z vsakovrstno fino zabavo. Vstopnice za veselico se dobe pri članicah društva in se na veselici ne bodejo prodajale. Vabljeni so člani SDZ in vsi prijatelji dobre domače zabave.

—Občinstvo se ujudno opozarja na krasno igr "Materin blagoslov", ki se bo igrala v nedeljo, 29. nov. v Knausovi dvorani. Vsebinska igra je res krasna, in pri igri sodelujejo skoro najboljše slovenske igralne moči, da bo vsak imel užitke, kdor se udeleži. Igra je še posebno zanimiva, ker dejanje se vrši na onem mestu, kjer divja danes strašen boj med Nemci in Francozi. Iz igre se lahko spozna običaje in šege ondognjega ljudstva. Začetek je točno ob 8. uri zvečer.

—Vsak kdor hoče dobiti prvi ali drugi papir, naj se v petek, 27. nov. zglozi na novi sodnijski ob jezeru od 6—8 zvečer. Kdor ne ve kam iti, naj pride v Grdinovo dvorano, kjer jih bo čakala oseba, ki jih popelje na pravo mesto. Slika vseh onih, ki pridejo v petek na sodnijsko bo vzeta ter bodejo slike priobčene v nedeljski izdaji "The Clev. Plain Dealer". V isti izdaji tega lista bo tudi mnogo drugih slovenskih slik in člankov.

—Pazite se psov, ki prosto letajo okoli. V tork so bile tri osebe ugrizene od psov, in pokazati so se nevarni znaki pasje stekline. Prihodnji teden bo prišla na vrsto pasja ordinanca, ki zahteva, da so psi privežani in da se plačuje poseben davek od njih.

—Collinwoodska mestna elektrarna bo kmalu zaprta. Potem bo pa spremenjena v podružnično postajo mestne elektrarne.

—Kako silno pomankanje dela imamo v Clevelandu, priča to, da so listi v ponedeljek priobčili malo novico, da je The Peerless Motor Car C. dobila naročila za pol milijona dolarjev za nove avtomobile. Brezposelni delavci so hoteli takoj k tej tovarni v nadi, da dobijo delo. V tork se jih je zbralo nad 5000 pred tovarno, poklicana policija jih je komaj razgnala.

—V četrtek, 26. nov. praznuje dr. sv. Ane, št. 4. S.D.Z. slovesno razvite nove zastave v Grdinovi dvorani. Pred razvitjem se vrši korakanje, po razvitju pa slošna zabava, govori in deklaracije ter srečlo v Grdinovi dvorani. Natančnejši program dobite na lepalihi. Omeniti pa je treba, da so članice društva pripravile vse za dobro zabavo, in ker ni isti dan nobene druge slovenske prireditve, upamo da bodejo imele delavne članice dr. št. 4. S.D.Z. obilo občinstva.

—Naša redna božična številka izide v ponedeljek, 21. decembra. Obsegala bo od 24 do 32 strani. Radi vojnih razmer številke ne moremo poslati v staro domovino, in kdor jo bo poslal, stori to na svoj riziko. Naročil za odposiljanje v staro domovino ne moremo prevzeti. Pač pa lahko pošljete to številko svojim prijateljem po Ameriki. Tiskali bodeimo nekaj sto izvodov več kot navadno. Večina trgovcev nam je obljubila podporo z oglasi. Naš zastopnik bo skušal obiskati vsakogar, toda radi preobitega dela je skoro nemogoče obiskati vse. Zato so prijazno prošni vsi, da se zglašijo pri nas in izročijo naročilo za oglaš. Naročila za oglaš se sprejemajo do 15. decembra. Samo v Clevelandu bo lista razdanega 2800 števil, dočim znaša skupno število božične številke 420 izvodov.

Delavski položaj.

Minnesotski sodnik Catlin je ovrgel postavbo, ki določa plačo raznim delavcem.

NOVA DELA.

St. Paul, Minn., 24. nov. Državna postavbovalja je sprejela lansko leto postavbo, ki določa, koliko morajo delodajalci najmanj plačati delavcem po raznih podjetjih. Včeraj je prišlo do obravnave o tej postavi, in sodnik Catlin se je izjavil, ko je postavbo uničil, da ni ustavna, ker država nima pravice postaviti komisije, ki bi urejevala delavske plače.

Chicago, 24. nov. Illinois Steel Co. je sprejela danes na delo 5000 delavcev in vseh uslužbencev pri tej kompaniji je sedaj 8500. V normalnih razmerah dela pri tej kompaniji do 10.000 mož. Tudi pri Westinghouse Electric Co. se je delavski položaj nekoliko zboljšal. 500 delavcev je dobilo delo.

New York, 24. nov. Posebni odbor "Zdrženih cerkev Kristusa", ki je preiskoval delavski položaj v Colorado in Michiganu, se je silno slabo izrazil o početju državnih uradnikov in sodnikov v Coloradu in Michiganu. Komisija, ki je preiskala položaj, se je izjavila: V Coloradu delavci sploh pravice nimajo. Sodnje so nje-mu zaprte, in kar rečejo šerifi, ki so od kompanije izvoljeni, to velja. Postava se sploh ni, kjer ne spolnujejo, če se gre za kompaniste, dočim dajo delavcu povsod čuti vso strogo postavo. Trinajst let takega življenja in preganjanja je prepričalo delavce, da za nje sploh ni druge rešitve kot v unijah. Kajti če je en sam delavec se pritožil, da se mu godi krivica, je zgubil delo, če se jih je deset pritožilo, jih je deset zgubilo delo. Politika v Michiganu in Coloradu je vsa v rokah kompanij, ki delajo s postavami, kar se jim zljubi.

Chicago, 24. nov. V Aetna, Ind. se je v tovarni Aetna Power Co. pripetila strašna razstrelba, ki pa radi razsodnosti nekega delavca ni zahtevala človeških žrtve. En delavec je še ob pravem času opazil, da se bo razstrelil nitro-glicerini in je posvaril delavce v tovarni, naj beže in si ohranijo življenje. Delavci so dospeli na prosto, predno se je nesreča pripetila. Vsa okna v mestu so bila razbita radi razstrelbe.

Chicago, 24. nov. Angleška vlada je naročila za petnajst milijonov dolarjev biciklov, avtomobilov, vozov, sanij, konjskega orodja. Naročila je prinesel s seboj Frederick Fish, ki se je pravkar vrnil iz Anglije. Nadalje je Anglija naročila v Kenoshi, Wis. za dva milijona dolarjev avtomobilov, in neka druga avtomobilna tvrdka v Jackson, Mich. je dobila od francoske vlade naročila za \$1.000.000 vrednosti avtomobilov. Neka mesarska tvrdka v Chicagi je dobila naročila za pet milijonov eno funtnih zabojev mesa.

Na južnem bojišču je bil ranjen črnovojnič poročnik Rudolf Potočnik, sodnik v Idriji. V soboto ponoči se pe pripeljal v Ljubljano. Sovražna streljanja mu je prebila roko v nadlaktju, ne da ni poškodovala kosti. Iz roke je skočila v glavo tik ob ušesu ter izstopila na bradi pod ustnicami. Tudi tu mu ni kroglja ranila nobene kosti in mu tudi ni izbila nobenega zoba. Sodnik Potočnik je na potu v Idrijo, kjer ostane, dokler ne okreva.

RUSI PODIJO NEMCE NAZAJ. PORTUGALSKA SE NAJBRŽ ZAPLETE V VOJNO

Portugalski državni zbor je odločil, da odredi vojni minister splošno mobilizacijo. Portugalci pomagajo Francozom in Angležom. Rusi so prepodili Nemce za 40 milj nazaj. Iz Avstrije ni drugih poročil, kot da na več krajih vlada kolera. Nemci dovažajo velikanske množine svežih čet in topov na francosko bojišče. Pričakuje se odločilnega boja v kratkem. Napetost med Turčijo in Zedinjenimi državami raste.

Nemci beže pred Rusi.

London, 25. nov. Ruska armada pod velikim knezom Nikolajem je porazila nemško armado. Se pred dvema dnevmoma so iz Berolina naznanjali, da beži cela ruska armada pred Nemci, toda Rusi so tedaj molčali in se bojevali dalje. Nemška armada je sedaj že drugič strašno tepena od Rusov. Nemci so pobegnili 40 milj nazaj pred Rusi. Sicer ruska uradna poročila še ne govorijo o odločilni zmagi, toda naznanilo se je od generalnega štaba, da se Nemci po hudih porazih na celi črti umikajo. Uradne brzojavke iz Petrograda poročajo, da so Nemci silno trpeli pri svojem umikanju pred Rusi. Rusi so pritiskali z vso silo v namenu, da preprečijo Nemcem, da zberejo še enkrat svoje moči in se postavijo v drugem obrambeno črto. Kljub temu, da je bilo vreme ugodno za Nemce, niso Nemci imeli od tega nobenega dobička. Potem, po katerih so vozili svoje težke topove, so zmrtvena, in topovi lahko tečejo naprej, dočim so bila pota pri prvem nemškem navalu na Rusijo mokra in vlažna, da so se topovi udarili v zemljo. Ruski kozaki neprestano nadlegujejo nemška krila in prizadevajo Nemcem silne zgube.

Nemci pred Libavo.

Petrograd, 24. nov. Nemci so pričeli s svojim brodovjem že drugič obstreljavati rusko pristanišče Libavo. Uradna brzojavka pravi: Nemci so nalašč merili na najbolj obljudene kraje v mestu. Nobena kroglica ni padla na ruske utrbe, pač pa samo na hiše in stanovanja najbolj siromašnih ljudi. Največ je bilo ubitih ruskih žensk in otrok. Prebivalstvo je silno ogorčeno nad nemškim barbarizmom. Poroča se, da je dospela nova nemška armada, ki obstoji iz dveh armadnih zborov v Rusko Poljsko, pod poveljstvom generala pehote Makkensena. Armada še ni prišla dotiko z Rusi. Iz Kavkazije se poroča, da so Rusi potolkli turško armado v bližini Erzuruma.

Bomba pred ameriškim konzulatom.

Washington, 24. nov. Neki nemški zrakoplov je danes vrgel nad mesto Varšavo več bomb iz zrakoplova, in bombe so eksplodirale ravno pred hišo ameriškega konzulata, kjer so razbile več oken na poslopju ter ubile število ljudi v obližju konzulata Zj. držav. Poročajo, da ameriški poslanik iz Petrograda naznanil, da ni bil ubit noben ameriški državljani. V Varšavi se nahaja ameriški generalni konzul De Soto.

Berolin prizna poraz.

Berolin, 24. nov. Vojaški urad je izdal sledeče sporočilo: Nove ruske moči so dosepele na bojišče, zaradi tega tudi nismo mogli nadalje vršiti boja

z ruskimi četami. Uradna brzojavka iz Dunaja sporoča, da se Avstriji bijejo pri Censteinovi brez vsakega uspeha.

Boj na kamelah.

Cairo, Egipt, 24. nov. Med Turki in Angleži pri Birelunss je prišlo do boja na kamelah. Turki kakor Angleži imajo poseben zbor vojakov, ki jezdi na kamelah. Angleži, oziroma indijski vojakovi v angleški službi so tako nenadoma napadli turške postojanke, da so Turki izgubili 20 kamel. Turška predstraža se je približala Angležem z belo zastavo kot da zahteva mir, toda ko so bili Turki v bližini Angležev, so slednje napadli.

Nemške bojne ladije potopljene.

London, 24. nov. Angleški admiralni poveljnik je izdal poročilo, da so angleške ladije potopile eno nemško podmorski čoln in eno nemško torpedovko. Pri tem je utonilo 61 nemških mornarjev. 23 so jih angleški mornarji rešili.

Iz francoskega bojišča.

London, 24. nov. Le malo poročil prihaja iz francoskega bojišča. Zdi se kot da je nemška kot francoska armada zamrznila. V zadnjem času so posebno trpela mesta Reims, Soissons in Yper radi bombardiranja Nemcev. Dosedaj Nemci še niso naredili nobenega poskusa, da bi prodrli do obrežja, dasi so se pripravljali zadnje tedne na to delo. Angleži poročajo, da Nemci dovažajo čimdalje več vojaštva na francosko-belgijsko mejo, in da je v kratkem pričakovati velikih dogodkov. Kot se posnema iz neke brzojavke iz Berolina, je izdano povelje na nemško armado, da mora priti do 10. decembra do morja. Nemci nikakor ne kažejo, da so zgubili kaj moči radi ogromnih zgub, ki so jih imeli zadnje čase, pač pa pritiskajo vedno z novimi silami na Angleže in Francoze. Kot poročajo brzojavke iz Berolina, so Francozi radi zime na slabšem, ker Francozi imajo na bojišču mnogo vojakov iz gorke južne Francije, iz Indije in Maroka, dočim so Nemci zimi vajeni.

Žalosten položaj Avstrije.

Premysl, 28. okt. (Po pošti v New York.) Cesta, ki vodi iz Dunaja do Premysla, se lahko imenuje "velika bela cesta". Vse ceste, ki vodijo na kolodvor, vsa kolodvorska poslopja, vsi javni prostori so belo prebeljeni. Zdravniki se trudijo noč in dan, da preženejo kolero, katero so zanesli ruski ujetniki v Avstrijo. In kolera je hujša za Avstrijo kot silna ruska armada. Armade morajo potovati cele dneve, predno pridejo na prostor, ki ni nevaren za kolero. Skoro v vsakem mestu so odkrili kak slučaj kolere, in to daje avstrijskim zdravstvenim oblastem silno

mного dela. Ameriški zastopnik časopisja, ki se nahaja pri avstrijski armadi, sporoča, da na nobeni železniški postaji ni mogoče dobiti jesti na kolodvorskih restavracijah, ker se boje, da bi se razširila kolera.

Nemške zgube.

London, 25. nov. Petrogradski dopisnik Reuterjevega urada poroča: V Petrogradu je bila izdana sledeča ruska uradna brzojavka: Bitka pri Lodzu se še vedno nadaljuje. Na eni točki so ruski kozaki napadli nemško infanterijo, in ji prizadeli strašne zgube in odvzeli več topov. Na fronti Cestohova-Krakovo se vrši bitka ugodna za Ruso. V nedeljo in ponedeljek so Rusi zajeli 6000 nemških ujetnikov.

Nov napad na zaveznike.

London, 25. nov. Francozi in Angleži so bili z vso silo napadeni od Nemcev in sicer na čeli črti od Ypres do La Bassee. Nemci so dobili sveže čete in nove topove za to bitko, kajti poskusiti hočejo vse, da razbijejo zavezno vojsko in prilo do morja. Angleška artilerija je dosedaj uničila vse nemške poskuse.

Portugalska na vojno.

London, 25. nov. Portugalska se je vrgla v vojno. Državni zbor je pri včerajšnjem zborovanju določil, da mora Portugalska pomagati Francozom in Angležem ter Belgijcem, in vojni minister bo takoj izdal povelje za splošno mobilizacijo. Drugih podrobnosti o Portugalski do te ure še ni.

Nemško uradno poročilo.

Berolin, 24. nov. Angleške bojne ladije so se včeraj zopet prikazale ob belgijskem obrežju ter so obstreljevale Lombaertzyde ter Zebruges. Naše čete so nekoliko trpele od tega streljanja, bilo je pa tudi več belgijskih kmetov ubitih. V Vzhodni Prusiji drže naše čete svoje postojanke ob Mazurskih jezerih. Na Poljskem je silni boj, ki se je vnel pred 14 dnevi še sedaj brez uspeha. V južni Poljski, okoli Centohove, se je bitka prenehala. Na južnem krilu, blizu Krakova napredujemo.

Rusko uradno poročilo.

Petrograd, 24. nov. V okolici Tohorun reke (v Armeniji) se bitka s Turki nadaljuje z vso živahnostjo. V okolici Erzuruma smo vrgli turške čete na celi črti naaj z velikimi zgubami. Naše čete sovražnika še vedno preganjajo. V perzijski provinci Azerbajan so bili Turki poraženi, in sicer na več točkah. Naše čete so zaplenile dve turški bateriji.

Nemški misijonar napadalec.

London, 24. nov. Poročilo je prišlo kolonijalnemu uradu, da je neki Nemec v zapadno afriškem pristanišču zagnal peklenški stroj na angleško top-

ničarko Dwarf. Ko so oblasti človeka prijelo, se je skazalo, da je napadalec nemški misijonar, ki spreobrača pogane v Afriki in mečlje peklenške stroje na angleško lastnino.

Zmede med Ameriko in Turčijo.

Washington, 24. nov. Napetost položaja med Turčijo in Zedinjenimi državami je čimdalje večja. Turška vlada je naznanila, da ne bo prepustila, da se oddajajo šifrirane brzojavke poslancev nevtralnih držav, ki so namenjene njih vladam. Vse take brzojavke bodejo ustavljene. V diplomatičnih krogih se trdi, da je ta zapoved izdana proti Zedinjenim državam, ker so slednje dobile hitro sporočilo o zadnjem turškem streljanju na čoln, ki je imel zastavo Zjed. držav. Mednarodno pravo govori, da nevtralne vlade lahko občejuje s svojimi poslanci v obliki šifriranih brzojavk. Če se bo Turčija branila sprejeti in naprej odposlati take brzojavke od našega zastopnika v Carigradu, tedaj pomeni to, da bodejo govorile Zedinjene države ostro besedo s Turčijo. Predsednik Wilson se je izjavil, da Turčija še sedaj ni dovolj pojasnila, zakaj so Turki streljali na ameriški čoln.

Svitarji protestirajo.

Bern, Svica, 24. nov. Svitarška vlada je vložila protest v Londonu in Bordeaux, ker angleški zrakoplovci kršijo nevtrališčto Svice. Angleški in francoski zrakoplovci večkrat krožijo nad Svico, od koder imajo blizu do nemške meje. Svitarji se boje, da ne bi tak bomba padla na njih svet.

List "Copenhagen Politiken" naznanja, da poročila, ki pravijo, da bi Nemčija rada ustavila vojno, niso resnična.

in da se hoče Nemčija bojevati do zadnjega.

Nemci hvallijo Angleže.

Berolin, 24. nov. Neki nemški stotnik, po poklicu pisatelj, je poslal domov sporočilo, da Nemci nikakor ne smejo podcenjevati angleške vojske, ki se bori z vso srčnostjo. Navada nemških vojakov je bila, da so se smejali angleškim vojakom, toda tekom bojev so sprevredili, da imajo opraviti z jako izobraženim in izurjenim angleškim vojaštvom, ki po samostojnosti daleč presega nemškega vojaka. Angleški vojakovi so oni, ki Nemce ustavljajo že dva meseca v južni Belgiji, da nikakor ne morejo na prej. Nemški stotnik piše: Angleži večkrat skopljajo prevrtljive jame in postavijo na vrh zeljate glave ali debele repe, da bi pregoljufali Nemce, češ da so tam vojaki. Nemci streljali na te zeljate glave, v resnici so pa angleške postojanke nekoliko zadaj ter prizadevajo Nemcem velike zgube. Mnogokrat so napadle nemške patrulje kak gozd, iz katerega se je močno streljalo, in ko so pridle nemške patrulje v gozd niso dobile sovražnika. Angleži so bili skriti na drevesih.

CLEVELANDSKA AMERIKA.

IZHAJA V TOREK IN PETEK.

NAROČNINA:

Za Ameriko	\$2.00
Za Evropo	\$3.00
Za Cleveland po pošti	\$2.50
Posamezno številko po 3 centa.	

Dopis brez podpisa in očitnosti se ne sprejema.

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošilja na:

CLEVELANDSKA AMERIKA,
6119 ST. CLAIR AVE. N. E.
CLEVELAND, O.

EDWARD KALISH, Publisher
LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED TUESDAYS AND FRIDAYS.

Read by 15,000 Slovenians (Kraiers) in the City of Cleveland and elsewhere. Adver-tising rates on request.

TEL. CUY. PRINCETON 189

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 95. Friday, Nov. 27. 1914.

Nekdaj in danes.

Dandanes smo Slovenci v Ameriki vendarle drug narod kot smo bili nekdaj. Dobili smo več zavesti, odprli smo oči in spregledali. Pa je bil tudi čas. Zlostna naša preteklost nas je naučila bolje misliti, naučila smo se razmišljati o tem, kar nas zanima, kar nam koristi. Prišli smo soditi svetovne dogodke, in debatiramo, kaj bi bilo bolje in koristnejše za nas.

Vsakogar mora veseliti, ko sliši, da se je v tej ali drugi naselbini ustanovilo društvo, kjer prej še nobenega ni bilo, da se je ustanovila čitalnica, kjer se rojaki izobražujejo, veselijo, ko slišimo, da se rojaki politično zavedajo in iščejo na vseh straneh svojih pravic. Veseli nas, ko čitamo, da se je v tej ali drugi naselbini postavil Narodni Dom, da se je Slovenec toliko zavedal, da je postavil sebi nekaj, kar bo njemu v korist, ne pa posameznikom. Veseli nas tudi, ko slišimo, da ustanovijo telovadnih šolskih društev, pevskih zborov ali delavskih klubov. Vse to so znaki boljšega napredka, večje naprednosti in bistre sodebe naroda. To je nov pokret med nami. Vse to so stvari, s katerimi se med našimi ljudmi širi prosveta in kultura pri nas samih, a pri drugih narodih dobivamo spoštovanje in priznanje. Narod more le iz lastne moči kaj sebi dobrega ustvariti, tujec se zanj zmeni le bo. Narod pa, ki ničesar iz lastne moči ne more ustvariti, je mrtev. In ker vemo, da smo prosvetljeni in kulture narod more priti do prave svobode, in ker vidimo, da se kultura in prosveta vedno bolj širi med nami, lahko tudi rečemo, da se nam bliža svoboda duha in telesa, ki je tako blagodejna človeški naravi.

Seveda, vse to kar se je naredilo, so samo začetki, a da bo uspeh popoln, se ne sme ustaviti sredi poti, pač pa se mora korakati neprestano naprej, skozi drn in strn, in pridemo do skupnega cilja. Bodi-mo vztrajni, duševno in telesno. Ne govorimo samo, da "naprej", pač pa storimo v resnici korak naprej. Ni tu orožnikov ali biričev, ni političnih oblastij, ki nam bi zatirale narodnost, ni avstrijske vlade, ki bi nam zapirala pot k napredku, prosveti in kulturi. Nima-mo tu koga, katerega bi se bali. In narod kot celota bo kmalu sprevdel, da se borimo za pravo stvar. Sprevidel bo narod, da je vreden svobode, ker smo zmogni sami sebi zapovedovati in se premagovati.

Čitajte, bratje, dobre knjige, polnite čitalnice, naročujte se na dobre napredne liste, poslušajte trezne in pametne ljudi, spoštujmo eden drugega. Dandanes ni med nami samo onih, ki so kričali: Mi smo pravi Slovenci, mi smo delavski prijatelji... in pri takih besedah so polnili svoje blagajne in na debelo drli svojega rojaka. Ni jim ni bilo do naroda,

pač pa samo do njegovega denarja: to je bilo vse njih delo in njih postenje.

Danes imamo med seboj že precej dobrih in izobraženih ljudi, katerim je v resnici mar napredek naroda, prosveta in narodna zavest. Zato pa ne rušimo, kar dobrega nameravamo, pač pa pomagajmo zidati. Ne jemljimo v roke opeke, da bi jo metali svojemu bližnjemu v hrbet, pač pa prinesimo opeko k skupni zgradbi, in namesto, da bo ležala razmetana po zemlji, jo zberimo in postavimo dom kulture in napredka. Složno delajmo vsi za stvar, o kateri vemo, da je pravična in koristna narodu. Složno in vztrajno naprej!

Razmere v Avstriji.

Dopisnik nekega newyorškega časopisa je poslal iz Dalmacije opis o razmerah v Avstriji. Med drugim piše v svojem dopisu tudi sledeče:

Neki diplomat, ki zastopa na Dunaju meko nevtralnega državo, mi je pred kratkim podal informacije o razmerah v Avstriji in sicer pod obljubo, da ne izdam njegovega imena niti njegove narodnosti.

Dunaj je popolnoma zgubil svoje navadno lice. Meščani so žalostni in ponizani, in noben ne pravo razpoloženje za vojsko ne vlada. Cesarja ne zdravljajo več tako kričeče kot prej, ko se pojavil na ulicah Dunaja. Na Dunaju je sedaj 100.000 ranjencev. Vse bolnišnice, šole in javna poslopja so polna ranjencev. Cesar je moral sprazniti eno svojih palač, da se je dobilo še kaj prostora.

Vlada pa dela na vse kriplje, da se prebivalstvo ne zave tega položaja, in vsak najmanjši glas o slabih časih je takoj zatrt, vsaka beseda proti bridkostim je kaznovana z ječo. Narod ne sme govoriti, kaj ga boli, in kako ga boli. Avstrijsko in ogrsko časopisje, brez razlike na vero in narodnost, je polno najbolj fanatičnega patrijotizma. Vsak časopis je pod vojaško kontrolo, in urednik mora vhati pero tako, kakor mu narekuje vojaški častnik. Sicer je list ustavljen, uničen.

Socijalistični list "Arbeiter-Zeitung" piše o francoskem in angleškem militarizmu, toda o nemškem militarizmu ne sme biti govora. Vlada že sploh neprijazno gleda ta socijalistični list, in pričakuje se, da bo kmalu zatrt. Kdor resnično piše, ta ne sme na dan v Avstriji.

Na Dunaju je zaposlenih kakih 6000 delavcev, ki izdelujejo patrijotične male zastavice, železne prstane, male medalje, priveske, kar se prodaja patrijotičnim ljudem. Vsakdo na Dunaju nosi eno izmed omenjenih stvari, katerih so prodali že dva milijona kron. Prebivalci vsakega mesta so ustanovili posebne javne kuhinje, da tam jedo oni, ki nimajo dela ne denarja. Šolski otroci v Trstu so prodali vse svoje dragotine, za katere so dobili 10 tisoč kron. Dali so jih siromašnim delavcem brez dela.

[Pod pokroviteljstvom nadvojvodine Avguste se je v Budimpešti ustanovila ženska liga, katere namen je, da prigrizne ženam, da izroče svojo zlatnino in dragotino za železne prstane pod geslom: Zlato dam za železo. Mnogo žene že nosijo take prstane, toda ker hitro zarjave, seveda niso praktični. Neki srbski kmet v Banjiloki ni hotel vzeti 3000 kron za konje, katere je moral dati na razpolago vojaški oblasti. Rekel je: Cesar mi jih je dal, cesar naj jih vzame.

Take in enake pravilnice pišejo avstrijski časopisi. Toda v resnici je stvar popolnoma drugačna. Vsa taka pisava je le pesek v oči prirobnemu ljudstvu. Radi približati prometnih sredstev, prihajajo novice iz Avstrije v Italijo jako počasi in zamudno. Listi v Trstu, med temi tudi "Piccolo" glavni laški organ, je spremenil barvo in ne prinaša družega kot uradna naznanila. V Trstu je cenzorsko sodišče, katerega člani

so trije stotniki generalnega štaba. Ti pazijo kot volkovi na vsako novico, ki gre iz Avstrije. Nič ne pustijo poročati čez Avstrijo, samo o zmagah in zmagah. Le če se ukrade kdo preko meje in prinese poročilo v Italijo, tedaj zve svet, da je bila armada tepena, da vlada skrajno slab položaj v nesrečni Avstriji.

Časopisi smejo pisati le tiste novice, katere so dobili od vojaškega urada iz Dunaja. Vse drugo je izključeno. Zato pa so pisali največje neumnosti. Dne 13. septembra so pisali, vsi avstrijski listi, da so Nemci že v Parizu, da Pariz gori, 28. septembra so pisali, da je bil angleški vojni minister Kitchener ubit, 29. sept. so pisali, da je nastala velkanska revolucija v Londonu, 1. oktobra pa so pisali, da je vsa angleška vojna mornarica uničena. Vrhunec vseh neumnosti pa so prinesli avstrijski listi 4. oktobra, na dan cesarjevega godu, ko so sporočili, da je srbski kralj Peter zaprt v neki nemški trdnjavi.

Avstrija dobro ve, da to po-neumnovanje naroda drži narod v strahu, da se ne spunta proti silnim težavam, katere morajo narodi nositi. In ker je Avstrija prepovedala vsaki tujezemski časopis, da ne sme v Avstrijo, tedaj se čuti precej zavarovano, da ljudje ne zvede resnice. Pa če tudi bi prišel list iz tujezemstva v Avstrijo, zapro onega, ki je bral tak list, četudi je popolnoma nedolžen. Nekega trgovca v Trstu so zaprli, ker so našli v njegovem čevlju komad nekega italijanskega lista. Časopis je dal v čevlje, da je laglje hodil.

Avstrijska policija je tako delavna, da so popolnoma vse avstrijske ječe nabasane s političnimi jetniki. Za to so sedaj naredili lesene barake na prostem, kamor zapirajo sumljive ljudi. Avstrija se boji resnice, zato jo tlači kjer jo more.

Dopisi

Pittsburg, Pa. Posiljam vam naročnino in oprostita, ker je malo zakasnelo, ker so slabi časi, toda vseeno z veseljem dam svoj dolar za vaš list. Denar je radi slabih časov le redko pri rokah.

Union Steel Castings, kjer je večina Slovencev zaposlenih, dela sedaj komaj z eno četrtino delavcev kot poprej. Porazgubili so se na vse kraje. Nekaj jih praznuje in čakamo boljših časov. Časopisi so nam sedaj najboljša zabava. Z rojaskim pozdravom Jos. Hrovat.

Cleveland, O. Cenjeno uredništvo. Moram se odzvati na dopis, ki ga je poslala neka oseba iz Clevelanda v Am. Slovenca, in ki je bil priobčen v št. 100. Treba je nekoliko pojasniti kritiko, oziroma dopis tega neznanega tujca v Clevelandu, ki piše dopise za Joliet. Ko sem čital isti dopis, sem takoj menil, da ista oseba ne more biti normalna, ker piše, da se hoče z vremenom pripraviti.

Kar se tiče slavnosti 8. nov. ter iger pri fari sv. Vida, moram nekoliko pojasniti. Ta dopisnik Am. Sl. tamburaškega cincanja v šolski dvorani kar prehalviti ne more, in bolje bi bilo, da bi sploh ne omenil, ker ni bilo vredno. Predstavljale so se tri igre: "Sv. Cita", "Moč uniforme", "Pri Gospodi". Prvo in zadnjo je predstavljalo dekljsko društvo. Teh iger sploh ni poveljati, prvič, ker gre niso zanimive, drugič pa ker so prethito govorile. Edino sluškinja, Marija Zagorčnik, je izvrstno rešila svojo nalogo.

Drugo igr "Moč Uniforme" je igralo dr. Lira, ni dosti sicer omeniti, res je, da so dobro igrali, le ugajalo ni, ker so igrali že stokrat pogreje judovske kretnje. Isti igralec bi se moral od Židov še mnogo učiti. Kritizira eksekutorja, ki je pa svojo ulogo izvrstno rešil. Kar se pa tiče uniforme, pa ni vzrok dotična oseba in ne dr. Lira, prvič ker ni bilo zagotovljeno, ali se bo igra predstavljal ali ne do večera 8. novembra, naka je bilo prepovedno preskrbeti uniforme. Drugi

gič pa je vzrok, ker ima vsak poboln ključ od nove šole, toda ko je društvo hotelo v šolo na skušnjo, pa ni bilo ključev. Toliko naj se omeni šolskim predstojnikom, da ni treba pustiti, da vsake mladeniče gospodari v šoli, pač pa naj imajo pravico samo možje. Konečno pravi dopisnik tudi, da pevo preveč usta odpirajo pri petju, pa naj si zapomni ta kritik, da pevci skozi nos ne morejo peti, torej morajo usta odpreti. Le naj si kritik zapíše v svoje knjige: Mea culpa.

S. P.

Joliet, Ill. Cenjeno uredništvo. Tukaj je pritisnila prava sibirski zima. Burja piha preko mesta, da je najbolje, da človek sedi doma pri zakurjeni peči. Dasi ravno pa pritiska tako hud mraz, pa imajo nekateri vendar preveč kri, da si jo hladijo v obliki tepeža. Novo župnišče je menda gotovo, in kot je farizejski "Am. Slovenec" poročal, so se naš pregadljivi gospod Kranjec, prehladil pri nadzorovanju dela. Sedaj pa gospod "Janez" leži v St. Joseph bolnišnici.

Novi farovž je ravno tako kot pribežališe grešnikov, pardon, zmotil sem se, pribežališe duhovnikov. Kolikor so mi znane slovenske razmere v Clevelandu še tam nimate toliko duhovnov kot v Jolietu. Tukaj jih imamo nič več, nič manj kot čiste — štiri, in ti so: Rev. Janez Kranjski, ta je bolan, drugi je Rev. Kelly, tretji je Rev. Plevnik, in še eden, ki jo je privdral iz stare domovine, in to je Rev. Skur.

Kje se more kaka slovenska naselbina v Ameriki postaviti s toliko prečastitljivimi zastopniki žegnane gospode? O, da da! Mi Jolietčani smo vsi zreli za nobenja, zato se pa dušni pastirji v potu svojega obraza trudijo, da pridemo gotovo tja, in nihče ne pride hudobu v roke. Ker je sedaj prisiljen čas počitnic, človek lahko hodi semintja in marsikaj sliši in vidi. Ni dolgo, kar se je po-kazal v vašem listu Jolietski Cesar s svojo modro glavo in nemščino. Jaj, kako smo se smejali po Jolietu, ko smo brali Cesarjevo nemščino! Ta pa zna, ta pride še za feldvebelna, če pride v Avstrijo, ker zna več kot hruške peči! Takih cesarjev pa imamo v Jolietu še več. Posebno kakšen avstrijski ex-fratjar, tak pa sploh ne more razumeti, zakaj se velika Avstrija tepe že štiri dobre mesece s Srbijo, in tega malega naroda kar ugnati ne more, pa ga ne more. Kaj pa šele Belgrad, na katerega z vode in s suhega že štiri mesece streljajo, pa ga še niso dobili, pa vendar Belgrad ni močna trdnjava. Veliko Save in Donave bo še poteklo proti morju, predno bodejo Avstriji zatrli Srbe. Le škoda, ker so slovenski polki tam, in so Srbi prišli streljati svoje slovenske brate, katerim bi sicer radi prizanesli. Toliko je gotovo, da se v Evropi vrši velik preobrat, in upamo, da bo za Slovence prišel dan svobode izpod avstrijskega in nemškega jarma.

Naj še omenim, da se je tukaj ustanovila Narodna Čitalnica, kjer so sami zavedni rojaki zraven. Gotovo je, da bo lepo napredovala, k čimur naj pomore sreča junaka! Pozdrav zavednim slovincem.

Slavko.

Ranjenci in oboleli vojaki v Gorici. — V zadnjem času so Gorici sledeči ranjenci in oboleli: Jarc Josip, 7. pok. Dušek Anton iz Tolmina. Lončar Kvirin želez. stražnik. Fabijan Franc, 27. polk. Shpagero Atilij, iz Turjaka, 27. polk. Curil Santo, iz Kaprive, 97. polk. Ples Miha, iz Romansa, črnovojnik. Malovec Anton, iz Ostrožjega, želez. stražnik. Čechet Ivan, iz Foljana, črnovojnik. Trojer Franc iz Skofje-loke, 17. polk. Pelzer Ignac, iz Tolmina. Cingerle Alojz, iz Standreža, 27. plan. polk. Ko-

fol Franc, od Sv. Lucije, črnovojnik. Poročnik Gu'don Michelstafer, 17. polk. iz Gorice. Lokoseljanc Marko, iz Poreča, 97. polk. Delbianco Josip, iz Vilevcentine, 20. lov. bataljon. Koič Jurij, iz Istre, 17. polk. S'mišić Josip, iz Pevme, 97. polk. Ivan Beltram, iz Krimina, 27. plan. polk. Franc Čebrov, stražnik. Josip Križnič, 27. Franc. Kostrin, črnovojnik, Franc Gabrijelič, 4. polk.

Averjijski ranjenci po drugih drugih krajih. — V Trstu ležijo ranjeni fantje: Franc Bizjak, iz Vrtojbe; Alojz Božič iz Vipave; v Ljubljani ležijo Gruden Anton, črnovojnik, iz Smihela pri Šempasu, Komljanec Josip, 27. polk. iz Steferjana, Krčko Franc, 27. polk. iz Kamernj. Turk Anton, iz Divača. Žuber Stefan, 27. polk. iz Levke. Ignac Podgornik, 97. polk. iz Ponikve pri Tolminu. Žučer Anton, korporal 23. polka, iz Potoka pri Tolminu. Ivan Drolc, lov. bat. 20. iz Grahovega.

Odvetniški izpit pred graškim nadsodiščem je napravil g. dr. Fran Jerala, odvetniški kandidat pri dr. M. Pircu v Ljubljani. Odvetniško pisarno namerava otvoriti v Skofji Loki.

Iz justične službe. Državni pravdnik v Celovcu dr. Fran Thulle je imenovan za delododnega svetnika istotam. — **Poročil se je g. Pavel Stritar,** c. k. stotnik dom. pešpolka št. 20 z gospojo Maro Mazi iz Logatca. **Značilne razsodbe drž. sodišča.** V nasprotju z mnogimi svojimi dosedanjimi razsodbami je državno sodišče sedaj razsodilo, da brezconfesionalnega očeta ni mogoče siliti, naj za svojega šolobveznega otroka določi kako veroizpovedanje. V nasprotju z mnogimi svojimi dosedanjimi razsodbami je državno sodišče sedaj razsodilo, da brezconfesionalnega očeta ni mogoče siliti, naj za svojega šolobveznega otroka določi kako veroizpovedanje. V nasprotju z mnogimi svojimi dosedanjimi razsodbami je državno sodišče sedaj razsodilo, da brezconfesionalnega očeta ni mogoče siliti, naj za svojega šolobveznega otroka določi kako veroizpovedanje.

fol Franc, od Sv. Lucije, črnovojnik. Poročnik Gu'don Michelstafer, 17. polk. iz Gorice. Lokoseljanc Marko, iz Poreča, 97. polk. Delbianco Josip, iz Vilevcentine, 20. lov. bataljon. Koič Jurij, iz Istre, 17. polk. S'mišić Josip, iz Pevme, 97. polk. Ivan Beltram, iz Krimina, 27. plan. polk. Franc Čebrov, stražnik. Josip Križnič, 27. Franc. Kostrin, črnovojnik, Franc Gabrijelič, 4. polk.

Averjijski ranjenci po drugih drugih krajih. — V Trstu ležijo ranjeni fantje: Franc Bizjak, iz Vrtojbe; Alojz Božič iz Vipave; v Ljubljani ležijo Gruden Anton, črnovojnik, iz Smihela pri Šempasu, Komljanec Josip, 27. polk. iz Steferjana, Krčko Franc, 27. polk. iz Kamernj. Turk Anton, iz Divača. Žuber Stefan, 27. polk. iz Levke. Ignac Podgornik, 97. polk. iz Ponikve pri Tolminu. Žučer Anton, korporal 23. polka, iz Potoka pri Tolminu. Ivan Drolc, lov. bat. 20. iz Grahovega.

Odvetniški izpit pred graškim nadsodiščem je napravil g. dr. Fran Jerala, odvetniški kandidat pri dr. M. Pircu v Ljubljani. Odvetniško pisarno namerava otvoriti v Skofji Loki.

Iz justične službe. Državni pravdnik v Celovcu dr. Fran Thulle je imenovan za delododnega svetnika istotam.

Poročil se je g. Pavel Stritar, c. k. stotnik dom. pešpolka št. 20 z gospojo Maro Mazi iz Logatca.

Značilne razsodbe drž. sodišča. V nasprotju z mnogimi svojimi dosedanjimi razsodbami je državno sodišče sedaj razsodilo, da brezconfesionalnega očeta ni mogoče siliti, naj za svojega šolobveznega otroka določi kako veroizpovedanje. V nasprotju z mnogimi svojimi dosedanjimi razsodbami je državno sodišče sedaj razsodilo, da brezconfesionalnega očeta ni mogoče siliti, naj za svojega šolobveznega otroka določi kako veroizpovedanje.

Poskušeni samomor. Srbski major Dobroslov Nikolič, ki se nahaja v Gradcu v vojnem ujetništvu, si je z nožem poskusil končati življenje, a si je prizadel samo težko pa ne smrtno-nevarno rano.

Požar. V Podkapu pri Vipavi je gorelo pri posestniku Ivanu Bajcu in je škoda kakih 6000 K. Bajec je zdaj črnovojnik.

nik, njegova žena pa leži težko bolna doma.

Ustrelil se je v Trstu 18-letni dijak 8. gimnazijskega razreda G. Markl.

Slaba letina je letošnja za ljubljanske gobe. Vsaj ljubljanski gobarji se močno pritožujejo. Druga leta so se iz okoliških gozdov, posebej pa iz Golovca vračali veselih obrazov s polnimi nahrbtniki jurčkov, letos morajo pa ti siromaki stikati za njimi po cele dneve, pa se morajo naposled zadovoljiti z lističkami in glivami, a še teh je mnogo manj, kakor druga leta. Tudi na trgu jih je manj videti, kakor prejšnja leta.

Nemški domobranci na Dunaju. 1. nov. se je mudil na Dunaju večji oddelek nemških domobrancelv. Občina jih je pogostila, občinstvo jih je opetovano živahno aklamiralo. Zvečer so se nemški vojaški odde-ljali v Budimpešto, od koder se podajo na bojišče.

Vojni davek na Ogrskem. Ogrska vlada je izdelala zakon o uvedbi posebnega vojnega davka, ki naj bi tvoril nekako doklado k dohodarini vendar tako, da bi bili prizadeti pred-nemaj le premožni krogi, ki imajo vsaj 20.000 K dohodkov na leto.

Potres. 1. nov. dopoldne ob 10. uri je bilo čutiti v Ljubljani v smeri s severa proti jugu precej močan potres, ki je trajal 2 do 3 sekunde. Potres je bil tako močan, da so se majale podobe na stenah in da je bilo slišati tudi, kako sklepečejo vrata. Podzemeljskega bobnenja ni bilo čuti.

Poroča. Poročil se je Franc Vuga, trgovec v Grobelnem na Stajerskem, z gospojo Mici Randl, iz narodne rodbine v Ljubljani.

Kolera. Dne 26. okt. so se zgodili novi slučajji kolere: na Dunaju 4, v Kresmu 1, v

Pragi 1, v Jozefovem 1, v Kral. Vinogradih 2, v Brnu 1, v Novih ulci 2, v Opavi 2, v Tršinu 6, v Olszynu v Galiciji 14 in v Lisku 5.

Drobne novice s Stajerskega. Konkurz je razglašen za premoženje umrlega Edmunda Olachowskega, posetnika pri Sv. Marjeti ob Pesnici. Zata-sni upravitelj kokurzne mase je odvetnik dr. Muchleisen v Mariboru. — Dva požara. V Dobrovi pri Slovenjgradu je zgorelo gospodarsko poslopje posestnice Luznik in celo do-movanje posestnika Steručnika. Zgorelo je tudi kmetijsko orodje, krma in živila. Za-gali so otroci. Pr. Sv. Lovrencu na Dr. p. so zgorele te dni štiri hiše. Gasilci niso mogli vsled pomanjkanja vode ničesar opraviti. — Iz Griž pri Zalcu. Pri Sv. Pogracu sta posestnik Medved in hlapček Poteko po-drjala drevje. Pri tem je dobil hlapček tako hude poškodbe, da je na mestu umrl.

Sam si je kopal grob. Pešcu nekega ogrskega polka je od-trgala granata nogo. Ležal je zapuščen v jarku. Ko so se mu moči nekoliko vrnilo, je začel sam — kopati grob. Ču-til je, da se mu bliža konec in z motiko, ki je ležala poleg nje-ga je kopal z naporom zadnjih svojih sil, leže in stokajoč v velikih mukah mehko zemljo. Pri tem žalostnem delu ga je našel luzar, ki je prijezdil po bojišču. Hotel je siromaka od-vesti na obvezišče — toda bi-lo je že prepozno. Vojak je umrl v svojem grobu. Zasuli so ga in mu iztesali priprosti leseni križ, ki označuje mesto, kjer je hotel spati večno spanje sin ogrske puste — sam.

Iz Selja. Poročila se je gđ. Mimka Ban, hčerka nadrevidenta Juž. žel. g. H. Bahna v Celju z g. Hrn. Koschitzem.

Drugi oddelek novega poslopja May Co., ki ima okoli 160.000 pravokotnih čevljev prostora, je sedaj gotov in bo odprt za občinstvo. Novo poslopje ima 250 čevljev fronta na Euclid ave., je delano s fre-sko terra cotta ter je popolnoma varno proti ognju. Je v vsakem oziru komfortno za svoje obiskovalce. Arhitekti sami se izjavljajo, da je poslopje krasota mesta. Posebnost tega novega poslopja je, da ima pro-storna izložna okna. Narejena so v obliki arkade, ki dajejo tri-krat toliko prostora kot sicer. Prodajalna ima več kot pol mi-

lijona sq. čevljev prostora, in 180.000 čevljev ga še pride, ko bo vse dokončano. Oddelek poslopja s fronto na Prospect ave. bo gotov takoj po prazni-kih, kot je naznanil glavni poslovojdja Mr. Dauby.

V trgovini, ki je sedaj končana, je novih pet elevatorjev za obiskovalce in prostorni ho-dniki, da ni nikoli drenja. Sodi se, da bo poslopje popolnoma gotovo okoli 1. septembra '15. Takrat se bo vršila taka odpr-tija novih prostorov, kakorš-nje Cleveland še nikdar ni vi-del.

Veliko novo poslopje na Euclid Ave. sedaj odprto občinstvu.

TRIUMF ZIDARSKÉ UMETNOSTI IN HITROSTI.

Štiri mesece nazaj smo začeli podirati staro poslopje na Euclid Ave. Podiranje je vzelo 30 dni, in pomisli samo, ker lahko trdimo, da je novo poslopje vzrastlo kot po magični moči, pripravno za trgovino 90 dni pozneje. Sicer še ni vse dovršeno, ta d v redu za trgovanje.

To poslopje je bilo hitreje narajeno kot sploh kako drugo v državi Ohio. Potrudili smo se na vse načine, da občinstvu čim hitro postrežemo. Tu v naši trgovini imate vse ugodnosti, kot jih sploh morete na svetu dobiti. Veselje je kupčevati z nami.

Prav lahko vam je poiskati vsek oddelek naše trgovine, ne da bi ponepotrebno hodil okoli. Uradna odprtja naših prostorov bo, kadar bo vse gotovo. Ko se to zgodi, bo videlo ljudstvo odprtijo, kakor še svoj živ dan ne v življenju.

Pictorial
Review
Patterns
10c in 50c

The May Co.

Največja trgovina v Clevelandu. Prva v vsakem oziru.

Eagle
znamke
z vsakim
nakupom.

Slovenska Dobrodelna Zveza

Ustanovljena 13. novembra 1910.

Glavni sedež: Cleveland, O.

Inkorporirana v državi Ohio leta 1914.

Predsednik: JOHN GORNIK, 9105 St. Clair Avenue.
Podpredsednik: PRIMOŽ KOGOT, 1052 East 61 Street.
Tajnik: FRANK HUDOVNIK, 1052 East 62nd Street.
Blagajnik: JARNEŠ KNAUS, 6132 St. Clair Avenue.
Zdravnik: JAMES M. BELIAKAR, 6127 St. Clair Avenue.

ODBORNIKI: Frank Jakšič, 3923 St. Clair Ave. Josip Ruma, 1204 E. 55 St.
Frank Zorč, 1365 E. 55 St. Frank Černak, 6034 St. Clair Ave. Anton Grdina,
6127 St. Clair Ave. Ignez Smuk, 1098 East 66th St. Anton Ostir, 1188 E. 61 St.
Zvezino glasilo "CLEVELANDSKA AMERIKA".

Vsi dopisi, druge uradne stvari in denarne nakaznice naj se pošiljajo na glavnega tajnika.

Glavna pisarna se nahaja na 1052 E. 62nd Street, prvo nadstropje, sadaj. Cuy, telefon: Princeton 1276 R.

Pismo Slovenca - praporščaka z južnega bojišča: Draga moja sestrice! Vprašam, kako mi je. Hvala Bogu, v obče moram reči, da mi dosedaj ni hudega, upam tudi v prihodnje najboljše. Vse štrapace, zimo, dež, napore prenašam nekako z lahkoto, da se sam sebi čudim. Kot adjutant v bataljonu imam tudi sicer več opravila. Vsemu se človek privadi, tako tudi bojnemu polju. Sedaj, ko ti pišem, se čuje na vse strani življenje granat in šrapnelov, naših in srbskih, gmenje težkih in lahkih topov — vsak hip slišiš eksplozijo teh krogel, ena se razleti blizu druge nekje v dalji. Vse imajo namen uničiti življenje, a navzlic temu si miren, hladnokrven. Ob tem gmenju in življenju pišeš pisma, misliš na svoje drage in opazuješ dvigajoče se oblake dima okrog sebe. — Za izpremembo začuješ tanki, neugodni pok srbske puške, zaživga ti nad glavo ali mimo ušesa, in krogla se zapiči poleg tebe v zemljo. A pri vsem tem si popolnoma miren, svest si si, da vsaka krogla ne zadene, posebno ker Srbi streljajo jako visoko. Nekako zadovoljen si, da krogla ni pogodila nobenega okrog tebe. Tako je dan za dnevom. Iponoči se nekoliko pomiri, tuintam se čuje več streljanja — ta ali ona patrulja se je preveč približala. Vse

to čuješ napol v spanju, a ne pride ti na misel, da bi zaradi tega vstal, to mi nikakor ne moti počitka. Le kadar me zakliče telefon, hitro skočim pokonci. Takšni smo vsi, hladnokrvni, mirni, vstrajni. Vojaštvo dobre volje, izredno vstrajno, vkljub vsem velikim naporom. Tako mine dan za dnevom. To naj bo mala slika vsakdanjega mojega življenja. Kadar je pa večja bitka, ti pa krogla na goso žvižga okrog glave, in topovi bučneje orijo svojo smrtno pesem.

Promoviral je 30. okt. g. Iv. Fras, Savan in starejši rojak iz Dragotinjec, fare Sv. Jurija ob Ščavnici na dunajski univerzi za doktorja vsega zdravilstva.

Štirje fantje se sprejmejo na stanovanje in hrano. 1023 E. 61st St. (95)

POZOR!

Rojaki, kdor je namenjen ali misli kdaj hišo kupiti naj se obrne na Mr. John Zuhica. Jaz spodaj podpisano se mu lepo zahvaljujem za njegovo lepo postrežbo, ker pride po človeka in ga pripelje nazaj. Ga toplotno priporočam vsakemu rojaku, ker je zanesljiv in pošten možak. On stanuje na 1165 Norwood Rd. in ima svoj urad na 6120 St. Clair ave. John Vukšinič, 984 Addison Road. (96)

CUJTE IN STRMITE.

V soboto zvečer, 28. novembra se vrši v Grdinovi dvorani zajčja večerja, kljub temu, da so nam prepovedali lov, zajcev je vseeno dovolj, vsak si bo zajčje večerje lahko privoščil, toda ne zastoj, ker bo treba plačati. Ne pozabite tega večera, mogoče se najde še kaka druga zverina in puška na dražbi. Oj srečni časi!

Lovsko podp. društvo.

POZOR!

Spodaj podpisana družba naznanja s tem rojakom po Pennsylvaniji in drugod, da Louis Kveder ni več naš zastopnik in da nima pravice pobirati naročila za nas, in da vsak kdor naroči pri njem, naredi to na svojo riziko in odgovornost.

The

Ohio Brandy Distilling Co.
6102 St. Clair Avenue.
Cleveland, Ohio.

ZA BOŽIČ.

Nič ni lepšega za božič kot zlatina. Zakaj plačevati nadrobne cene, ko vam mi prodamo najboljše prstane, verižice, zapestnice, brože in lokete po cenah na debelo. Pridite k nam in prepričajte se. Goldsmith in Co. 409 Superior ave. N. W. Room 200, v drugem nadstropju.

Velika zmaga.

Stotine jih je rešenih, potem ko so zgubili vsako upanje. Ljudje so veseli, ko slišijo, da je dr. T. T. Jacobson v tem mestu, ki rabi svojo znano evropsko metodo, da zdravi vse može in žene, ki so bolni. Z zdravnikom lahko govorite, če se oglašite v njegovem uradu, 647 Euclid ave. 6. nadstropje, Republic Building, Cleveland, Ohio.

Rad bi zvedel kje je moja sestra Jožeta Medved? Bila je svoje daj v Clevelandu, sedaj jo pa ni več. Prosim rojake, če kdo ve za njo, da mi sporoči naslov. Ignac Medved, 705 E. 160th St. Collinwood, O. (96)

Soba se odda v najem za enega ali dva. 976 E. 63rd St.

Prosta darila.

Revolver, britev, pas za brušenje. Razprodati moramo zalogo pravih ameriških ur. Tekom prihodnjih trideset dni dajemo popolnoma zastoj z vsako uro, ki jo kupite pri nas, garancirano \$ 2.00 britev, popolnoma zastoj. Pas za brušenje, vreden \$ 1.00 in lep \$ 5.00 vreden revolver s 7 streli, torej \$ 8.00 vrednosti blaga zastoj in naša 20 let garancirana krasna ameriška ura, vredna \$ 15.00 samo za \$ 5.05. Blago se pošlje C.O.D. in lahko prej pregledate, predno kupite. Če niste zadovoljni, vrnite nam in mi plačamo vse stroške. Če ste zadovoljni, plačajte expres kompaniji \$ 5.95 za \$ 24.00 vrednosti blaga. Ta ponudba velja samo za 30 dni. Pišite ali hočete žensko ali moško uro. Naročite danes. Carroll Cutler Co. Dept. 62, Chicago, Ill. (93)

A. M. KOLAR,

Slovenska gostilna.
CAFE CARNIOLA

3222 LAKESIDE AVE.

Se pripravite Slovenec v obilen obisk. Točna postrežba. Vedno sveže pižice.

ZABAVNI VEČER.

Dr. Svob. Slovenke št. 2. S.D. Z. priredi svoj zabavni večer dne 29. novembra v Birkovi dvorani 6006 St. Clair ave. Otvořitev plesa pri katerem bomo imeli lepo domačo godbo ob 7. uri. Ob 8. uri imamo skupno kurjo večerjo, segedin gulas razna peciva, i. t. d. Tudi pižice bo dovolj. Vstopnina za osebo \$1.00 za par \$1.25. Vstopnice se prodajajo pri J. Birku, R. Perdanu, J. Kalanu, A. Kranjcu in M. Setnikarju, ter pri članicah društva. Zabava bo izvrstna za vsacega. Ta dan se izžreba tudi šivalni stroj. Listke za stroj se še dobi po 1000 komad pri članicah društva. Vabijo se tem potom člani in članice društev S. D. Z. kakor tudi vsi rojaki in rojakinje. Prosi se vsacega, ki se namerava vdeležiti naj si preskrbi vstopnico, ker se pri vstopu v dvorano ne bodo oddajale. Za obilen obisk se priporoča dr. Svob. Slovenke št. 2. S. D. Z.

FRANK BRICEL

Slovenski expresman.

Prevažam vsakovrstne stvari, postrežbo točna in zanesljiva. Oglasite se na 6026 St. Clair ave. ali telefonirajte Princeton 1274 R. (100)

Prehlajen vrat.

PONDELJEK

Mokre noge v eraj. Prehlajen vrat danes. Bos mi je reči naj rakim Swabine go oro zdravilo proti prehlajenemu vratu. Swabine, 25c v lekarni. Zahtevte

Swabine
25c V LEKARNI.

Pridna Slovenka dobi dobro delo za hišna opravila. 5422 Hamilton ave. (95)

ZABAVNI VEČER.

Dr. Svobodomiselnice Slovenke, št. 2. SDZ priredi zabavni večer dne 29. novembra v Birkovi dvorani, 6006 St. Clair ave. ob 7. uri zvečer. Vstopnina za osebo \$1.00, z ženo vred \$1.25. Vstopnice se prodajajo pri J. Birku, R. Perdanu, J. Kalanu, A. Kranjcu in M. Setnikarju, ter pri članicah društva. Zabava bo izvrstna za vsacega. Ta dan se izžreba tudi šivalni stroj. Listke za stroj se še dobi po 1000 komad pri članicah društva. Vabijo se tem potom člani in članice društev S. D. Z. kakor tudi vsi rojaki in rojakinje. Prosi se vsacega, ki se namerava vdeležiti naj si preskrbi vstopnico, ker se pri vstopu v dvorano ne bodo oddajale. Za obilen obisk se priporoča dr. Svobodomiselnice Slovenke, št. 2. S.D.Z. (95)

Pozor! Novo!

Centenemu občinstvu, uljudno naznanjam, da sem se preselil z zlatarsko trgovino na 6033 St. Clair ave. vogal 61. St. prejšnja Louis Gornikova trgovina. Tem potom se vsem odjemcem za dosedajno naklonjenost ter se priporočam še nadalje, za kar bom vedno hvaležen. Frank Černe, slovenski urar in zlatar. 6033 St. Clair ave (95)

1000 pletenih jopičev (sweaters) mora biti razprodanih.

Radi pomanjkanja prostora sem prisiljen razprodati večino moje zimске zaloge in sicer v najkrajšem času. Vsa zaloga najljepših in volnenih pletenih žaketov (sweaters) za žene in deklice, za može in fante, mora biti razprodana in to po najnižji tovarniški ceni. Pri tej priliki dobite vse ženske in otročje suknje, kakor tudi obleke z žaketom po skrajno znižani ceni.

Pri kupovanju pazite vedno na to, da dobite za vaš precej teško zasluženi denar najboljši blago po najnižji ceni in vse to lahko vedno dobite pri meni. Za obilen obisk in podpiranje moje trgovine se najtopleje priporočam in vam bom tudi vedno hvaležen.

BENO B. LEUSTIG,

6424 St. Clair, blizu Addison. P.S. Izrežite ta oglas in prinesite ga s seboj. Če kupite jopič od \$1.50 naprej, dobite za 100 ceneje če kupite za \$5.00, dobite za 25c ceneje, če oddate ta oglas pri kupovanju. (82)

FINO VINO

vedno dobite pri Jos. Koželu. Belo, niagara in concord vino. Posebno ženskam je moje vino znano. Po stari navadi Jos. Kozely, 4734 Hamilton ave. (88-15)

Rumatizem

Bolečine v bokih in nad obistim, nevalgija, okorelost in mišično vnetje zahtevajo zdravlilo za rabo, ki bi pregnalo vse strupenine iz ustroja in s tem odpravilo. Severovo zdravilo zoperumatizem (Severa's Rheumatic Remedy) je dobro znano za take slučaje. G. Frank Resnik, 120 Oak Hill, East Pittsburg, Pa. nam je pisal, da je rabil Severovo zdravilo zoperumatizem, okopalno voge "troči" vodi in dovedal Severovo Gotthardsko Olje in ko je porabil dve steklenici zdravila je "mrzlica izginila in bolečine v kosteh so prenehale." Cena Severovega zdravila zoperumatizem je \$ 1.00 v vseh lekarnah ali od nas. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa. Novem.

V času boja, slabi padejo, močni ostanejo.

Vojska bo kmalu končana, in sedaj je čas, da se pripravimo delo. Vojska v Evropi pomeni večjo prosperiteto v Zjed. državah, slabi časi bodo kmalu minili, vse tovarne in delavnice bodo delale a polno paro, zahtevalo se bo čimdalje več delavcev.

Zdravi močni ljudje dobijo najboljša mesta in so prvi poklicani. Ali ste vi močan, zdrav mož, da lahko opravljate svoje dnevno delo in zaslužite svojo plačo?

Če niste, sedaj je čas, da se ozdravite. Bolni moške ne morejo delati. Če je vaše zdravje slabo, ali imateumatizem, kako osorno, pljučno, želodčno, jetrno bolezen, če je vaša kri nečista, vaši živci slabi, je vaša dolžnost, da poskusite vse, da ozdravite, da boste eden izmed onih srečnih ljudi, ki so zdravi in vedno prvi upoštevani pri delu.

Zdravje in moč je lahko vaše, če vprašate Dr. L. E. Siegelsteina, 746 Euclid Ave. Cleveland, O., ki ima skoro najboljši in najbolj moderne zdravniške urade v tej deželi, popolnoma opremljene z najboljšimi modernimi pripravami, električno zdravila vsake vrste, ozon, X-žarke in serum zdravljenja, katero uporabljajo je najboljši priznani specialisti v Evropi za zdravljenje kroničnih bolezni.

Če želite, da ste močni in zdravi, oglašite se v zdravniško-vedno uradu med 9. uro dopoldne do 4. ure popoldne ali med 7. in 8. uro zvečer. Ob nedeljah pa od 10. do 12. ure. Pošljite nam svoje ime in naslov, in poslali vam bomo posebno knjižico, kjer vidite slike najbolj modernega zdravniškega urada, kar ste jih še kdaj videli. Tu je bilo še na tisoče ljudi, ki so ozdravili tekot zadnjih 22 let.

DR. L. E. SIEGELSTEIN
PERMANENT BLDG.
746 EUCLID AVE. BLIZU 9. CESTE.
CLEVELAND, OHIO

Naznanilo.

Slovenske Sokolice priredijo 5. decembra v Jos. Birkovi dvorani zabavni večer. Vstopnice za to se dobijo pri Mrs. Frances Lausche in Zofki Birk ter pri dr. tajnici. Cene za žensko osebo so 50 centov, za moško osebo \$ 1.00, za par skupno \$ 1.25. Sklenjeno na mesečni seji, da vsaka članica prinese nekaj jestvin pa dan 5. dec. k sestri Birk. Vabi se slavno občinstvo k temu zabavnemu večeru, ker na programu je nekaj posebnega.

Za odbor: Fany Trbežnik, tajnica. (95)

Odda se v najem trgovina. Sprejaj je lep prostor, zadaj stanovanje. Lepa prilika za vsakogar. Poizvedite 3904 St. Clair ave (95)

Naprodaj v Collinwoodu

posestva in zemljišča (loti) prav po nizki ceni. Slovenski prodajalec Josip Vidmar, 15217 Luknov ave. N. E. blizu šole (37-14-36-15)

Bell East 2377 W. Cuy Central 6678 R. — Plin in Kisik Uradne ure od 9—12, in od 1—5. Pondeljek, četrtek in soboto zvečer od 6—8.

Dr. F. L. KENNEDY, zobozdravnik

Dretje zob brez bolečin. Delo garancirano. Govori se slovensko in nemško. 5402 Superior ave. vogal 55. ceste. Cleveland, Ohio. (23-46)

Pouk v glazbi.

Profesor Stanislav Forbe, znani češki glazbeni umetnik, naznanja Slovincem, da bo pričel s šolo za poučevanje ali kak drug instrument kot tudi za celo orkestro. Pouk se vrši vsak pondeljek, sredo in petek od 3. ure popoldne do 8. zvečer, kakor kdo zbere. Vsak pouk velja \$1.00. Pouk se vrši pri Fisher Music Store, 5516 St. Clair-av. 96

National Drug Store!

Slovenska lekarna. vogal St. Clair ave. in 61. ceste. S posebno skrbnostjo izdelujemo zdravniške predpise. V zalogi imamo vse, kar je treba v najboljši lekarni. (45)

Zavarujem in prodajam hiše.

Slabi časi so res, ali niso za vse. Ako imate denar za hišo kupiti, sedaj je boljši čas, kakor takrat ko vsi ljudje delajo in imajo tudi vsi denar, da kupijo hišo. Ako imate posestvo zavarovati, kakoli naj bo, pridite k meni, da se zavaruje. Cene so tako nizke, da vam ne velja biti brez varščine proti nesreči. Se priporočam. Jos. Zajec, Central 6494 R. 1378 E. 49th St. (100)

Tri sobe se dajo v najem. 6724 St. Clair ave. (95)

IZURJENI ZOBOZDRAVNIK.

Dr. A. A. Kalbfleisch,
6426 St. Clair Ave.

Govori se slovensko in hrvatsko. Točna postrežba. Časopisi na razpolago. Ženske strežnice. Edini zobozdravniški urad v mestu, kjer se govori slovensko in hrvatsko.

Uradne ure:
Od 9:30 do 11:30 dop.
Od 1:30 do 5:00 pop.
Od 6:00 do 8:00 zvečer

Telefon urada: East 408 J.

Telefon stanovanja: Eddy 1856 M.

Slovenski kovač.

Spodaj podpisani se priporočam slovenskim trgovcem in rojakom kot dober in zanesljiv kovač, ki popravljam vsa dela te stroke v popolno zadovoljnost. Barva in popravila vozov. Točno in poceni delo. Henry Kržić, 1263 E. 55th St. (95)

Odvizno je od vas da se prepričate, ako nam ne verujete, da je

verujete, da je

Pure Rye Whiskey

čisto naravno 6 let staro žganje prve vrste in garancirano od Zjed. držav. Serial št. 54925.

Zahtevajte "66" žganje. V zalogi po vseh boljših gostilnah, steklenica \$1.00

THE OHIO BRANDY DISTILLING CO'Y.
6102 ST. CLAIR AVE.
CLEVELAND, O.

SLOVENSKO IZOB. PEVSKO IN DRAMATIČNO DRUŠTVO

"TRIGLAV"

UPRIZORI KRASNO IGRO

"Materin Blagoslov"

SPOJENO S PETJEM V 5. DEJANJH.

V NEDELJO, DNE 29. NOVEMBRA '14.

ZVEČER TOČNO OB 8. URI.

V KNAUSOVI DVORANI.

- O S E B E -

Markiza pl. Sivry	Antonija Grdina ✓
Andre njen sin	J. J. Grdina ✓
Komander, markizin brat	M. J. Grdina ✓
Gospica pl. Albee	Alice Vidmar
Župnik	John Tomažič
Loustalot, zakupnik	Frank Verbič
Marijeta, njegova žena	Marica Haffner
Marija, njiju hčer	Josipina Lausche
Chenebon	Anica Jakšič
Pierrot	August Grobošek
Jaquot	France
Charlot	
Fanchette	Pepca Milavec
Laroque	Frank M. Jakšič
Lafleur	Math F. Intihar
Strežnik Markizin	Frank Gornik

Hišine, Savojski, gospodje in gospe, strežniki.
Prvo in peto dejanje se vrši pred hišo zakupnika Loustalota. 2. se vrši v podstrešni sobi Marije Loustalot v Parizu. 3. se vrši v salonski sobi gospe Markize Sivry. 4. se vrši v gradu Markiza Arturja Sivry.

VSTOPNINA 75, 50, 25c ZA OSEBO.

Obilne udeležbe pričakuje

"Triglav"

NEVESTA Z MILLIONI.

(Nadaljevanje romana "Graf Monte Cristo" in nadaljevanje romana "Vladar sveta")

Spisal AL. Dumas.

Poslovenil L. J. P.

"Jako malo," odvrne vodja četašev. "Gnezda, katera smo hoteli ugonobiti, smo dobili že v večini prazna. Tako je bilo tudi pri Mammoth brlogu, ni bilo nič. Slišali smo, da je nekaj bogatih babnic iz Cincinnati stanovalo v hotelu, in hoteli smo jih vzeti s seboj, da oskubemo njih moze za njih denarne mošnje. Toda babnice so poprej pobegnile."

"Res je," reče Ralf. "Mammoth brlog mora biti tu nekje v bližini."

"Kakih štirideset korakov proti zapadu," odvrne Jackson. Mammoth Cave je eden največjih brlogov ali duplin na svetu, in hotel pred to votlino kjer se shajajo tujci iz vsega sveta, da obiščejo brlog, ima isto ime.

"Kdaj odpotujete, kapitan?" vpraša Ralf.

"Nekako v eni uri," odvrne Jackson. "Deset milj naokoli ni nobenega Yankeja. Obrnili so se proti vzhodu, in jaz sem se potrudil ta čas, da sem čistil za njih hobotov. Dal bom povedle, da sposlušajo vašo bodočo ženico. Povedal bom vojakom, da je dama sorodnica generala Lee, in jo bodejo respektirali." Toda Jacksonu ni bilo treba oddati tega povelja. Prišlo je drugače kot sta si Ralf in Jackson mislila.

Kaj se je v onem trenutku z Elizo zgodilo, in kaj je doživela pozneje, najlažje lahko posnamemo iz pisma, ki ga je pisala Eliza Jeaneti Corizon.

Mammoth brlog.

Cincinnati, 19. julija, 1863. Moja zvesta dragica! Včeraj nisem smela dalje pisati. Včasih mi je glava še težka, in sem bežijo pred mojimi očmi. Tudi danes se nisem smela na pot, sicer bi me ti danes prešla, mesto tega pisma. Kako sem ti iz srca hvaležna, ker si tako zvesto čuvala mojega očeta. Zato pa hočem v pismu s teboj kramljati. Moja dobra mati počiva zraven mene na zofi. Polagoma prihaja k sebi od strašnih udarcev, ki so zadeli našo družino. Tudi ona me sme še danes na pot.

Vedela sem torej, da je bil Justus v moji bližini, sicer pa mi ni bilo ničesar drugega znane. Uganjka mi je bila, kje je Justus zvedel, da so me odpeljali iz New Yorka v Cincinnati. Seveda sem se precej pomirila, ko sem zvedela, da je Justus v moji bližini, kajti poznala sem ga kot našo družni zvesto udanega služabnika.

Ko sem dospela v tabor vstajnikov, sem pa bila prepričana, da je vsaka nada na beg ali pomoč zaman. Sedela sem na vozi in gledala v tabor. Kapitan je stopil z voza in govoril z nekim možem, katerega sem smatrala za načelnika četašev. Naenkrat pa opazim, da pričnejo rebeli dvigati glave, za seboj začujem odmev konjskih kopit, in že v prihodnjem trenutku opazim poleg sebe postavbo zamorca Justus Whitea.

"Miss Buhting, k meni!" mi zakliče. "Sledite mi takoj, sicer ste zgubljeni!"

In po teh besedah stegne roke po meni. Skoro nehoti planem kvišku, on me posadi pred seboj na konja, in v istem trenutku zapodi zvesto žival v najhujši galop.

Bila sem kot omamljena. Zadnje dneve nisem mislila drugega kot na beg, kako se mi bo posrečil, in kaj delajo moji prijatelji, da me rešijo. In sedaj sem se znašla naenkrat ob strani prijatelja, ki je kot divji podil konja od taborišča rebelov. Zaprem oči. Divje kričanje se začuje okoli mene, nekaj strelav pade. Čutila sem kako so krogle žvižgale okoli mene.

Toda ena minuta je zadostovala, da sva pobeignila krogu sovražnikov.

"Za nami so!" šepeta White. "Toda ne zgrabimo poguma. Uidem jim vseeno."

Odprem oči in vidim, da se Justus ozira nazaj. Na njegovem obrazu sem čitala velikansko vznujanost, toda tudi silen sklep in odločnost. To mi je dalo novega poguma. Tudi jaz sem se ozrla.

Seveda mi je pri tem srce takoj upadlo. Kakih šest jezdecov se nam je čimdalje hitreje bližalo. Dasi je bil konj mojega prijatelja jako dober, vendar sem opazila, da imajo naši nasprotniki izvrstne polnokrvne kentuckijske konje.

"V duplino morava!" reče Justus, ki je bil tudi prepričan, da ne uideva. "Miss Buhting, sledite mi brez pomisleka. V tej duplini se lahko skrijeva, dokler ne pride pomoč od naših prijateljev."

In Justus zadrži konja. Nahajala sva se pred velikansko sivo skalo, v kateri se je nahajala odprtina, visoka kot vrata. Justus me dvigne s konja in me nese do odprtine. Potem pa me postavi na tla, prime za roko in me pelje po stopnjicah navzdol v nekako klet, kjer sva po temnem hodniku dalj časa tavalja naprej.

"To je Mammoth brlog, Miss Buhting," reče Justus. "Od sedaj naprej morate hoditi za mano. Meni je po dobro znano. Kadar so nas preganjali, smo se mnogokrat skrili v to duplino, in skoro vsak kot mi je poznan. Na vsak način pa ostaneva toliko časa tukaj, dokler ne prideta Mr. Dantes in Mr. Richard."

Komaj je spregovoril to besedo, ko začujem silen grom, ki je odmeval po skalinah stotero krat. Tresla sem se, da se skale udrejo na mene.

"Ne bojte se, Miss Buhting," reče Justus. "Oni streljajo za nami. Toda hodnik ima mnogo ovinkov, nič nam ne morejo škodovati. Seveda nas bodejo preganjali, toda meni je znan tako skrit kotiček, kjer naju prav gotovo ne najdejo. Sicer pa morajo prinesiti baklje, če hočejo za nama, in predno se to zgodi, sva midva že na varnem. Če pa pride kapitan Petov, no, saj nimam zama pri sebi dobre puške in par izvrstnih revolverjev. Počutim se v tem brlogu kot doma."

Tako sva korakala nekako četrte ure, ko me Justus prosi, naj grem počasneje. Nekaj minut pozorno poslušam, potem pa prižge svečo, katero je nosil s seboj.

Ob svitu borne sveče sva korakala naprej, dokler ne prideva do vode. Da, voda je bila v tej podzemski duplini. Jako globoka in komaj štiri metre široka. Justus mi je povedal, da se morava prepeljati preko vode, ker sva šle na drugi strani popolnoma varna. Čoln vzameva s seboj na drugo stran, da odrežemo preganjalcem pot.

Reka se je imenovala Lethe, kakor ona voda v grški mitologiji, ki je tekla v podzemlju Hadesa.

Srečno sva prišla na drugi breg. Justus potegne čoln med skaline, vodi me še tisoč korakov naprej, potem pa reče, da se lahko odpočijeva.

Vsa utrujena padem na skalo. Za dolgo časa zaprem oči. Treba mi je bilo počitka. Ko zopet odprem oči, vidim da je Justus medtem na čisti serviet pripravljal mrzlo pečenko in kruh. Tudi steklenica sherry vina je bila zraven. Toda nemogoče mi je bilo sploh kaj užiti. Prosila sem ga, naj vi-

je sam, in pove naj mi, kako je zvedel, da sem bila odpeljana z New Yorka. Nato pa je začel pripovedovati:

Justus služi kot poročnik v enem izmed zamorskih polkov, katere so pred kratkim naredili. Pred približno 14 dnevi je dobil od Dantesa pismo, v katerem ga je Dantes prosil, naj mu kaj piše o svojem življenju. Justus je odgovoril in zajedno v pismu omenil, da ostane še kake štiri tedne v Cincinnatiju. Dne 13. julija pa je dobil od Dantesa proti večeru brzojavko z besedami: Ali ste še v Cincinnatiju? Ko je Justus takoj brzojavno odgovoril, je dobil tekom noči drugo brzojavko, v kateri je bilo natančno razloženo, kaj se je z menoj zgodilo. Mr. Dantes ga je prosil, naj pazi na vsak vlak, ki pride v Cincinnati. Tako je naju z Ralfom opazil, ko sva stopala z železniskega voza, in nama pozneje sledil v hotel. Ko sem pozno v noč še enkrat odprla okno v svoji sobi, da se navžijem nekoliko svežega zraka, se mu je posrečilo vreči majhen listek v mojo sobo. Tako mi je razodel svojo navzočnost. Drugega jutra mi je sledil, še prej pa je enemu svojih prijateljev oddal brzojavko za Mr. Dantesa, v kateri je slednjemu naznanjal, da me Ralf pelje proti jugu. Bil je prepričan, da bo Dantes kmalu dospel v Cincinnati, našel sled in nabral dovolj moči, da napade Ralfa. Povedal mi je, da je glavna stvar, da vzdrživa nekaj dni v votlini. Potem bodejo naši sovražniki razgnani, in duplino lahko zapustiva.

Justus mi je povedal, da bo lahko shajal z živili cele tri dni. V tem času pa morata Mr. Dantes in Richard na vsak način dospeti sem. Justus mi je tudi naznanil, da je bil Ralf oni človek, ki je stregel Richardu po življenju. Zvedel je to od Dantesa. Skoro sem padla v ommedlevo, ko sem to zaslišala. Sicer sem slutila nekaj, toda da bi se toliko časa nahajala v oblasti tega groznega Ralfa, je pa bilo le preveč za mene.

Prepričana sem bila sedaj, da je moje življenje v nevarnosti, in pritrčila sem Justusu, ki mi je povedal, da če bodevmo v resnici preganjani ali celo napadeni, da umori najprvo Ralfa. Le če tega človega mi več med živimi, sva jaz in Richard varna.

Justus mi naznani, da lahko shajava s hrano tri dni, in po preteku treh dni morata Dantes in Richard gotovo priti. Govorica, da ste se dve osebi zatekli v votlino, se je morala razširiti povsod, in gotovo je prišla tudi Dantesu na uho, ki je posebno najdljiv pri iskanju sledov. Justus me je prosil, naj mirno spim, da se drugega jutra zbudim z novimi močmi. Zaspala sem v resnici.

Toda zbudila sem se v mislih, da se brlog nad menoj podira. Črna noč vlada okoli mene. Justus je ugasnil svečo. Prosim ga, naj jo zopet prižge, kar je tudi storil, toda je obložil luč od vseh strani s kamenjem, da ni pošiljala žarkov naokoli. Vprašala sem ga, zakaj je tako previden.

"Pred pol ure sem čul nekaj oddaljen šum," mi odvrne. "Mogoče ni bilo drugega kot, da se je kamenje luščilo od skal. Toda mogoče so pa tudi napadalci, in seveda je tudi mogoče, da so naši prijatelji. Dovolite mi, Miss, da vas zapustim za deset minut. Znano mi je mesto, odkoder se lahko začuje vsak šum in ropot. Ostanite mirno na svojem prostoru, in če začujete kak šum, upihnite luč. Ko se jaz vrnem, se bom že dal spoznati."

Justus odide, in jaz sem ostala vsa prestrašena sama. Spanje ponoči me ni oživilo. Pogledam na uro — bilo je ob štirih zjutraj. Oh, kako dotrdan me še čaka! Kaj če pridejo medtem sovražniki in nas znova napadejo? Komaj sem se drznila dihati.

Tu prekine oddaljen pok skrivnostno tišino. Drugi pok sledi, tretji. To morajo biti strelji. Justus je bil gotovo napaden. Mogoče že ubit. Skočim kvišku. Potem pa poslušam brez sapa, če bom še kaj slišala. Zopet počim nekaj strelav.

Naenkrat čujem korake in razločim glas mojega prijatelja.

"Miss Buhting! Miss Buhting!" kliče zamorec. "Tu sem!" odvrnem. "Bežati morava!"

In že je bil poleg mene. Samega razburjenja niti govoriti ni mogel, samo z roko pokaže v smeri, iz katere sva dan poprej prišla. Hiti naprej, on pa koraka za mano, da mi krije oči. V nekaj minutah prideva do čolna. Justus ga takoj porine v vodo. Zdelo se mi je, da je reka višja kot pretečeni dan.

"Vlezite se znak v čoln, kakor ste dolgi," reče Justus. "Samo poguma ne zgubite, naj se zgodi karkoli. Jaz bom vodil čoln plavaje."

Polagoma se pomika čoln naprej. Pod menoj žubori voda. Na teskem zraku sem občutila, da je prostor med menoj in med stropom skalnate pečine, po katero je tekla de-roča voda, komaj nekaj palcev narazen. Čula sem tudi prijatelja, kako je težko dihal in lovil sapo. Včasih je umolknil. Potem pa mi je začel pripovedovati:

"Kapitan Petov in njegovi spremljevalci so odkrili skrivno pot v votlino. Bilo jih je kakih dvanajst, kolikor sem mogel pri svitu bakelj razločiti. Tri sem zadel, to vem gotovo. Toda kapitana najbrž ni bilo med njimi. Prisegli so mi — smrt, jaz se jim pa smejem. Potem potu nama nihče ne bo sledil. Razven meni je nana nekaterim mojim prijateljem, mogoče tudi Mr. Dantesu, ker je bil pred leti več časa v tej votlini. Bog bo z nami! Toda voda še ni bila nikdar tako visoka kot je danes."

Nisem mu odgovorila, ker sem čutila, da ne morem. Jezik se mi je strdil, komaj sem d'hal. Včasih čoln niti naprej ni hotel. Čutila sem, kako se je moral Justus truditi, da je spravi čoln naprej. Zdihoval in napejal se je, da sem se bala, da ga zapuste vse moči.

"Ali morete prenesti še pet minut, Miss Buhting?" me vpraša.

Primanjkovala nama je obema zraka. Če ne prideva hitro ven, tedaj sva oba zgubljena. Čutila sem že zadnjo uro. Bliški so švigali pred mojimi očmi, zamolklo zvonjenje in gromenje mi udari na uho, strem se po celem telesu — potem pa občutim kot močne električne udarce.

"Pogum, pogum!" čujem glas, ki prihaja iz vode, kot tuljenje človeka, ki se bori s smrtjo.

Sedaj pa nisem mogla več ohraniti zavest — zakričim — skala nad menoj me udari na glavo, čutila sem, da zblaznim, potem pa se mi je zdelo, da zagledam modro luč nad seboj — zgubila sem vso zavest.

Ko pridem k sebi, sem sicer odprla oči, in nad seboj sem videla modro nebo, posejano z zvezdami, toda premakniti se nisem mogla nikamor. Šele spomin na mojega spremljevalca mi vrne moči. Vidim, da se še nahajam v čolnu. Prav tik mojih nog teče precej široka reka. Na nasprotnem bregu poganjajo lepa drevesa. Neko-liko proč od mene, z nogami še vedno v vodi, leži moj prijatelj in rešnik, Justus White.

Z desno roko se drži za vrv čolna.

Dalje prihodnjič.

Tisoče in tisoče rojakov bere "Clevelandsko Ameriko". Ali ste tudi vi med njimi, ali ste zvest naročnik lista?

Justus odide, in jaz sem ostala vsa prestrašena sama. Spanje ponoči me ni oživilo. Pogledam na uro — bilo je ob štirih zjutraj. Oh, kako dotrdan me še čaka! Kaj če pridejo medtem sovražniki in nas znova napadejo? Komaj sem se drznila dihati.

Tu prekine oddaljen pok skrivnostno tišino. Drugi pok sledi, tretji. To morajo biti strelji. Justus je bil gotovo napaden. Mogoče že ubit. Skočim kvišku. Potem pa poslušam brez sapa, če bom še kaj slišala. Zopet počim nekaj strelav.

Naenkrat čujem korake in razločim glas mojega prijatelja.

"Miss Buhting! Miss Buhting!" kliče zamorec. "Tu sem!" odvrnem. "Bežati morava!"

In že je bil poleg mene. Samega razburjenja niti govoriti ni mogel, samo z roko pokaže v smeri, iz katere sva dan poprej prišla. Hiti naprej, on pa koraka za mano, da mi krije oči. V nekaj minutah prideva do čolna. Justus ga takoj porine v vodo. Zdelo se mi je, da je reka višja kot pretečeni dan.

"Vlezite se znak v čoln, kakor ste dolgi," reče Justus. "Samo poguma ne zgubite, naj se zgodi karkoli. Jaz bom vodil čoln plavaje."

Polagoma se pomika čoln naprej. Pod menoj žubori voda. Na teskem zraku sem občutila, da je prostor med menoj in med stropom skalnate pečine, po katero je tekla de-roča voda, komaj nekaj palcev narazen. Čula sem tudi prijatelja, kako je težko dihal in lovil sapo. Včasih je umolknil. Potem pa mi je začel pripovedovati:

"Kapitan Petov in njegovi spremljevalci so odkrili skrivno pot v votlino. Bilo jih je kakih dvanajst, kolikor sem mogel pri svitu bakelj razločiti. Tri sem zadel, to vem gotovo. Toda kapitana najbrž ni bilo med njimi. Prisegli so mi — smrt, jaz se jim pa smejem. Potem potu nama nihče ne bo sledil. Razven meni je nana nekaterim mojim prijateljem, mogoče tudi Mr. Dantesu, ker je bil pred leti več časa v tej votlini. Bog bo z nami! Toda voda še ni bila nikdar tako visoka kot je danes."

Nisem mu odgovorila, ker sem čutila, da ne morem. Jezik se mi je strdil, komaj sem d'hal. Včasih čoln niti naprej ni hotel. Čutila sem, kako se je moral Justus truditi, da je spravi čoln naprej. Zdihoval in napejal se je, da sem se bala, da ga zapuste vse moči.

"Ali morete prenesti še pet minut, Miss Buhting?" me vpraša.

Primanjkovala nama je obema zraka. Če ne prideva hitro ven, tedaj sva oba zgubljena. Čutila sem že zadnjo uro. Bliški so švigali pred mojimi očmi, zamolklo zvonjenje in gromenje mi udari na uho, strem se po celem telesu — potem pa občutim kot močne električne udarce.

"Pogum, pogum!" čujem glas, ki prihaja iz vode, kot tuljenje človeka, ki se bori s smrtjo.

Sedaj pa nisem mogla več ohraniti zavest — zakričim — skala nad menoj me udari na glavo, čutila sem, da zblaznim, potem pa se mi je zdelo, da zagledam modro luč nad seboj — zgubila sem vso zavest.

Ko pridem k sebi, sem sicer odprla oči, in nad seboj sem videla modro nebo, posejano z zvezdami, toda premakniti se nisem mogla nikamor. Šele spomin na mojega spremljevalca mi vrne moči. Vidim, da se še nahajam v čolnu. Prav tik mojih nog teče precej široka reka. Na nasprotnem bregu poganjajo lepa drevesa. Neko-liko proč od mene, z nogami še vedno v vodi, leži moj prijatelj in rešnik, Justus White.

Z desno roko se drži za vrv čolna.

Dalje prihodnjič.

Tisoče in tisoče rojakov bere "Clevelandsko Ameriko". Ali ste tudi vi med njimi, ali ste zvest naročnik lista?

Po skrajno nizkih cenah

SEM PRISILJEN RAZPRODATI RADI SLABIH ČASOV VSO

svojo zalogo zimskega blaga.

Vsa zaloga najfinejših in volnenih pletenih žeketov sweaters za žene in deklice, za može in fante, mora biti razprodana in to po nižjih kakor tovarniških cenah. Pri tej priliki dobite vse ženske in otroče suknje kakor tudi obleke z žeketom in princes obleke po skrajno nizkih cenah.

Pri kupovanju pazite vedno na to, da dobite za vaš težko zaslužen denar najboljšo blago po najnižji ceni in vse to lahko vedno dobite pri meni.

Za obilen obisk in podpiranje moje trgovine se najtopleje priporočam in vam bom tudi vedno hvaležen.

BENO B. LEUSTIG

6424 St. Clair Ave.

P O Z O R! Vedno bodite previdni, kjer kupujete svoje blago, da ne dobite starega preležanega za večje cene kot pri meni vedno sveže in moderno blago po najnižjih cenah.

BREZ USPEHA

Kadarkoli nimate uspeha, ne dolžite usode. Poskusite preiskati vzrok za neuspeh, in čudili se bode, ko bode videli, kolikokrat je bila vaša lastna krivda. Vselej odstranite vzrok in ogibajte se jih v prihodnosti. Če vaše zdravje ni v redu, ali so prebavljalni organi slabi, in če vam zdravila niso pomagala, poskusite

TRINERJEVO AMERIŠKO GRENKO VINO

ki bo redkokdaj ostalo brez uspeha. Je zanesljivo zdravilo pri prebavljajnih težkočah, ker popolnoma očisti telo in prežene nečisto snov ter utrdi telesne dele, da so sposobni spolnovati svoje dolžnosti brez pomoči

TO MODERNO ZDRAVILO IMA PRIJETNO GRENEK OKUS IN DELUJE HITRO IN ODLOČILNO.

Rabite je, kadarkoli nimate apetita, kadar ste zaprti in trpite na posledicah tega, kadar koli imate bolečine v spodnjih delih telesa, imate maladijo ali druge slične nepravilnosti.

PO LEKARNAH.

JOSIP TRINER,

KEMIČNI IZDELovATELJ

1333-39 So. Ashland Ave.

Chicago, Ill.

Ne pozabite, da ima Trinerjev liniment dobre posledice pri revmatičnih ali nevralgičnih bolečinah, pri trdih sklepih in udih. Mažite se z njim.